

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 22. juuli 2022
(OR. en)

11517/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0225(NLE)

ENER 375
ENV 764
CLIMA 376
IND 298
RECH 451
COMPET 618
ECOFIN 750

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	21. juuli 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 361 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU MÄÄRUS gaasinõudluse vähendamise koordineeritud meetmete kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 361 final.

Lisatud: COM(2022) 361 final

Brüssel, 20.7.2022
COM(2022) 361 final

2022/0225 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

gaasinõudluse vähendamise koordineeritud meetmete kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Viimase aasta jooksul on Venemaalt pärit gaasitarnetes esinenud mitmeid häireid, mida saab seletada üksnes sellega, et tahtlikult püütakse kasutada energiat poliitilise relvana. Venemaa on palju aastaid olnud ELi peamine gaasitarnija. Eelmisel aastal tuli rohkem kui 40 % ELi gaasitarnetest Venemaalt. Gaasitarne on sõja algusest saadik pidevalt vähenenud. Venemaalt torujuhtme kaudu tuleva gaasi vood on alla 30 % eelmiste aastate keskmisest. Kaksteist liikmesriiki on aktiveerinud ELi ühisele klassifikatsioonile vastava esimese või teise kriisitaseme. Praegusel tarnešokil on juba märkimisväärne mõju gaasi hinnale, elektri hinnale, inflatsioonile, ELi üldisele finants- ja makromajanduslikule stabiilsusele ning kõigile kodanikele.

Ei ole põhjust arvata, et praegune gaasivarustuse halvenemine lakkab. EL seisab silmitsi reaalse väljavaatega, et gaasitarne Venemaalt võivad täielikult katkeda mis tahes hetkel ja pikaks ajaks. EL peab selleks valmis olema ja võtma ennetavaid meetmeid võimalike suurte tarnehäirete mõju leevendamiseks.

EL on viimase kümne aasta jooksul teinud pidevaid jõupingutusi liidu üldise varustuskindluse olukorra parandamiseks, keskendudes eelkõige varustamise mitmekesistamisele taristu arendamise kaudu ning gaasivarustuskindluse raamistiku tugevdamisele. Kuigi praegune varustuskindluse raamistik on välja töötatud lühiajaliste häirete ja äärmuslike ilmastikunähtustega hakkama saamiseks ning on olnud selles edukas, ei ole see piisav, et tulla toime äärmiselt ebakindlate tarneväljavaadetega ja suurte pikaajaliste tarnekärbetega.

Eelseisva talvega seotud suuremat riski silmas pidades on EL viimastel kuudel märkimisväärselt tugevdanud oma vahetut valmisolekut selliseks suureks tarnehäireteks. EL on täielikult ära kasutanud kehtivas õigusraamistikus olevaid võimalusi, võtnud kasutusele meetmed hoidlate taastäitmise stimuleerimiseks, loonud ELi energiaplatformi, et toetada gaasitarnete mitmekesistamist, ning teatanud 18. mail 2022. aastal vastuvõetud kava „REPowerEU“ raames eesmärgist lõpetada võimalikult kiiresti sõltuvus Venemaa fossiilkütustest. Euroopa Parlament nõudis oma 7. aprilli 2022. aasta resolutsioonis, et esitataks kava, mille alusel jätkata liidu energiavarustuskindluse tagamist lühiajalises perspektiivis. Seejärel palusid ELi juhid Euroopa Ülemkogu 31. mai ja 23. juuni 2022. aasta kohtumisel kiiremas korras parandada valmisolekut võimalikeks suurteks tarnehäireteks, et tagada energiavarustus taskukohase hinnaga.

Pidades silmas Venemaa võimalikke edasisi tarnekärpeid ja tuginedes vajadusele, et EL tegeleks ühiselt nende uute väljakutsetega, on oluline gaasinõudlust veelgi vähendada, et hoida ära kaugeleulatuvaid negatiivseid tagajärgi kodanikele ja ELi majandusele. Kavandatava määrusega luuakse riiklike gaasinõudluse vähendamise meetmete parem koordineerimisraamistik. Samuti antakse sellega komisjonile võimalus kuulutada välja uus liidu kriisitaseme, nimelt liidu häireolukord, mis käivitab kohustusliku kogu liitu hõlmava nõudluse vähendamise kohustuse ja mille eesmärk on tagada gaasivarustuskindlus. Edasistest tarnehäiretest tuleneva märkimisväärse majandusliku kahju ärahoidmiseks peaksid kõik

liikmesriigid võtma kohustuse vähendada gaasinõudlust enda valitud meetmete abil, kui tarneolukord peaks edasi halvenema olukorrani, mis toob kaasa liidu häireolukorra. Ühine ja hästi koordineeritud nõudluse vähendamine võib märkimisväärselt kahandada riski, et suurte tarnehäirete korral on vaja piirata selliste tööstusharude gaasitarbimist, mis on üliolulised ELi tarneahelate ja ELi konkurentsivõime jaoks. Nagu on märgitud 20. juuli 2022. aasta teatises „Säästame gaasi turvalise talve nimel“, on kodanike ja tööstuse jaoks palju odavam tegeleda nõudluse vähendamisega kohe, et mitte olla silmitsi koordineerimata piirangutega hiljem.

Selleks et määrata kindlaks vajalikud nõudluse vähendamise kogused, mille juures väheneb tarnehäire mõju, kuid mis siiski ei hoia ära kõiki negatiivseid tagajärgi, tuleks arvesse võtta seda gaasinõudluse mahtu, mis võib olla ohus Venemaa gaasitarnete täieliku katkemise korral. Need kogused võib jaotada kõigi liikmesriikide vahel, võttes võrdlusaluseks nende viimase viie aasta keskmise tarbimise.

Selleks et vältida siseturu olulisi moonutusi, mis võivad tekkida, kui liikmesriigid reageerivad koordineerimata viisil võimalikule edasisele Venemaa tarnehäirele, on äärmiselt oluline, et kõik liikmesriigid tegutseksid ühiselt ja solidaarsuse vaimus võimalikult kiiresti. Kuigi mõnele liikmesriigile võivad Venemaalt tulevate tarnete häired rohkem mõju avaldada, mõjutavad need negatiivselt kõiki liikmesriike ja nad kõik saavad aidata piirata sellistest häiretest tulenevat majanduslikku kahju. Seetõttu kajastab käesolev ettepanek energiasolidaarsuse põhimõtet, mida Euroopa Kohus on hiljuti kinnitanud kui ELi õiguse aluspõhimõtet¹. Liikmesriikidel, kes teevad kõik endast oleneva, et tulla toime gaasipuudusega oma territooriumil, peaks olema õigus saada täiel määral kasu oma naabrite energiasolidaarsusest.

Kuna aga osa liikmesriike ei saa oma geograafilise või füüsilise olukorra tõttu vabastada märkimisväärses koguses torujuhtmegaasi liidu huvides, näiteks kuna neil puudub torujuhtmeühendus teiste liikmesriikidega või see on vähene, sisaldab ettepanek võimalust, et need liikmesriigid võivad taotleda nõudluse kohustusliku vähendamise kohustuse piiramist.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kavandatavas õigusaktis kehtestatakse ajutised, proportsionaalsed ja erakorralised meetmed. See akt täiendab olemasolevaid asjakohaseid ELi algatusi ja õigusakte, millega kindlustatakse, et kodanikud saavad kasu tagatud gaasitarnetest ja et tarbijad on kaitstud suurte tarnehäirete eest.

Käesolev akt tuleneb loogiliselt olemasolevatest algatustest, nagu kava „REPowerEU“, ettepanek vesiniku- ja gaasituru CO₂-heite vähendamise paketi kohta² ning teatis „Säästame gaasi turvalise talve nimel“. Kavandatud algatus täiendab täielikult gaasivarustuskindlust käsitlevaid ELi õigusakte, millega on juba kehtestatud laialdane eeskirjade kogum kodanike ja ettevõtjate paremaks kaitseks tarnehäirete eest. Määrusega (EL) 2017/1938 on muu hulgas kehtestatud hädaolukorra lahendamise kavad, mille kohaselt peavad liikmesriigid valmistuma

¹ Otsus kohtuasjas C-848/19 P (Saksamaa vs. Poola).

² Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside ja maagaasi ning vesiniku siseturgude ühiseeskirju (COM(2021) 803 (final)); ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus taastuvallikatest toodetud gaaside, maagaasi ja vesiniku siseturu kohta (uuesti sõnastatud), (COM(2021) 804 (final)).

erinevateks kriisitasemeteks ja kavandama meetmeid, mida saab riikliku häireolukorra korral võtta. Samuti on kehtestatud solidaarsusmehhanismid, millega tagatakse energiavarustuse häirete korral liikmesriikide piiriülene koostöö nende piirkonna tarbijate energiaga varustamiseks, kes seda kõige rohkem vajavad. Komisjoni ettepanek vesiniku- ja gaasituru CO₂-heite vähendamise paketi kohta sisaldab täiendavaid meetmeid valmisoleku suurendamiseks tarnehäirete korral.

Pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse on EL koostanud kava „REPowerEU“, mille eesmärk on võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2027. aastaks lõpetada ELi sõltuvus Venemaa fossiilkütustest. Selle saavutamiseks nähakse kavas „REPowerEU“ ette energiasäästu ja energiatõhususega seotud meetmed ning tehakse ettepanek kiirendada puhta energia kasutuselevõttu, et asendada fossiilkütused kodudes, tööstuses ja elektritootmises. Seda arvesse võttes tugineb kavandatud algatus vahenditele, mis on juba ELi käsutuses, ja on täielikult kooskõlas kavas „REPowerEU“ sätestatud eesmärkidega.

Komisjoni ettepanek vesiniku- ja gaasituru CO₂-heite vähendamise paketi³ kohta sisaldab edasisi meetmeid tarnehäireteks valmisoleku parandamiseks, mida saab teha eelkõige määruse (EL) 2017/1938 läbivaatamisega. Lisaks kehtestati hiljuti vastu võetud gaasi hoiustamise määrusega (EL) 2022/1032⁴ hoiustamiskohustused reaktsioonina Venemaa sissetungile Ukrainasse, kuna tarnepuudujäägid ja hinna tippasemed võivad tuleneda mitte ainult taristu rikkest või äärmuslikest ilmastikutingimustest, vaid ka geopoliitilistest muutustest, mille tagajärjel võivad tekkida pikemaajalised või ootamatud tarnehäired. Määruses (EL) 2022/1032 sätestatud hoiustamiskohustused aitavad tagada gaasivarustuskindluse 2022.–2023. aasta talveks.

Kehtivad gaasivarustuskindluse eeskirjad ei ole siiski täielikult kohandatud sellist laadi ja sellise ulatusega varustuskindluse probleemidega, millega me praegu silmitsi oleme ja mille puhul on hädavajalik kohene valmisolek, et hoida ära suurtest tarnehäiretest tulenevaid raskeid majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi. Seetõttu palus Euroopa Ülemkogu oma 31. mai ja 23. juuni 2022. aasta järeldustes teha kiiremas korras ettevalmistusi edasiste gaasitarnehäirete puhuks ning eelkõige selleks, et võimaldada tihedamat koordineerimist liikmesriikidega ja nende vahel.

20. juulil 2022 vastu võetud teatises „Säästame gaasi turvalise talve nimel“ on esitatud Euroopal juba olemas olevad vahendid nõudluse koordineeritud vähendamiseks ning sedastatakse, mida on vaja veel teha, et Euroopa oleks valmis täielikuks või osaliseks gaasivarustuse katkestuseks. Kavandatud algatusega reageeritakse suurenenud riskidele, mis tulenevad Venemaa sõjast Ukraina vastu, ning see täiendab täielikult olemasolevaid varustuskindluse eeskirju. Selles sätestatakse uued nõudluse koordineeritud vähendamise eeskirjad ja võetakse kasutusele uus liidu häireolukord. Kuigi komisjonil on juba võimalus kuulutada välja hädaolukord liidu tasandil, ei ole praegu kehtivate õigusaktide alusel võimalik

³ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud gaaside ja maagaasi ning vesiniku siseturgude ühiseeskirju (COM(2021) 803 (final)); ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus taastuvallikatest toodetud gaaside, maagaasi ja vesiniku siseturu kohta (uuesti sõnastatud), (COM(2021) 804 (final)).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2022. aasta määrus (EL) 2022/1032, millega muudetakse määruseid (EL) 2017/1938 ja (EÜ) nr 715/2009 seoses gaasi hoiustamisega (ELT L 173, 30.6.2022, lk 17).

liidu tasandil välja kuulutada häireolukorda. Praegune olukord näitab siiski, et selline häireolukorra väljakuulutamise võib olla kasulik tagamaks, et kõik liikmesriigid võtavad vajalikke ennetusmeetmeid energiaga seotud hädaolukorra vältimiseks.

Käesolev ettepanek vahendi kohta, mis võimaldab koordineeritud ettevalmistumist kriisiks, kehtestades paremad nõudluse koordineeritud vähendamise eeskirjad ja luues võimaluse kehtestada kogu liitu hõlmav kohustuslik gaasinõudluse vähendamine, täiendab seega olemasolevaid vahendeid, kindlustades gaasivarustuskindluse ja tagades nõudluse vähendamise meetmete koordineerimise kogu ELis.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on erakorraline meede, mida kohaldatakse piiratud aja jooksul ja mis on kooskõlas laiema algatuste kogumiga, mille eesmärk on suurendada liidu energiaalast vastupanuvõimet ja valmistada võimalikeks hädaolukordadeks. Ettepanek on täielikult kooskõlas ka konkurents- ja turueeskirjadega, kuna toimivatel piiriülestel energiaturgudel on tarneraskuste korral varustuskindluse tagamisel keskne tähtsus. Ettepanekus esitatud asjakohased eeskirjad tagavad, et riiklikud meetmed ei kahjusta konkurentsi ega siseturu terviklikkust. Nõudluse koordineerituma vähendamise tagamine on kooskõlas ka komisjoni rohelise kokkuleppe eesmärkidega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva vahendi õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 122 lõige 1.

Praegune gaasitarnete nappus kujutab endast tõsiseid raskusi energiatoodetega varustamisel vastavalt artiklile 122. ELi juhid ja komisjon on tunnistanud pakilist vajadust võtta täiendavad meetmed koordineeritumaks tegevuseks juba suvekuudel, et olla paremini valmis võimalikeks edasisteks gaasitarnehäireteks eelseisval talvel. Vahendi raames võetavad meetmed võimaldavad kõigil liikmesriikidel koordineeritud viisil valmistada võimalikeks edasisteks tarnepuudusteks. Seepärast on õigustatud võtta kavandatud õigusakti aluseks ELi toimimise lepingu artikli 122 lõige 1.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Käesolevas algatuses kavandatud meetmed on täielikult kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Venemaa gaasitarnete edasise vähendamise ulatuse ja märkimisväärse mõju tõttu on vaja võtta meetmeid ELi tasandil. Selleks et minimeerida võimalike suurte tarnehäirete riski talvekuudel, mil gaasi tarbimine on suurem ja mil liikmesriigid peavad osaliselt tuginema täitmishooajal talletatud gaasile, on vaja solidaarsuse vaimus koordineeritud lähenemisviisi kogu liitu hõlmava nõudluse vähendamise kujul.

Võttes arvesse praeguse gaasitarnekriisi erakordset olemust ja selle piiriülest mõju ning samuti ELi energia siseturu lõimituse taset, on liidu tasandi meetmed õigustatud, kuna liikmesriigid ei suuda hinnatõusust või märkimisväärsetest tarnehäiretest tulenevat tõsiste majandusraskuste riski üksi piisavalt tõhusalt ja koordineeritult maandada. Ainult ELi meetmega, mis on ajendatud liikmesriikidevahelisest solidaarsusest, saab tagada, et tarnehäired ei tekita kodanikele ega majandusele püsivat kahju.

Meetme ulatuse ja mõju tõttu on see paremini saavutatav liidu tasandil ja seetõttu võib liit võtta meetmeid vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele.

- **Proportsionaalsus**

Algatus on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. See kuulub ELi toimimise lepingu artikli 122 lõike 1 kohaldamisalasse. Sekkumine on proportsionaalne määratletud probleemide ulatuse ja olemusega ning seatud eesmärkide saavutamiseks.

Arvestades enneolematut geopoliitilist olukorda ning märkimisväärset ohtu kodanikele ja ELi majandusele, on selge vajadus koordineeritud meetmete järele. Seega ei lähe ettepanek kaugemale sellest, mis on vajalik praeguses õigusaktis sätestatud eesmärkide saavutamiseks. Kavandatud meetmeid peetakse proportsionaalseks ja need tuginevad nii palju kui võimalik olemasolevatele lähenemisviisidele, nagu kooskõlas määrusega (EL) 2017/1938 kehtestatud kriisitasemed ja hädaolukorra lahendamise kavad.

Liikmesriikide õiguslikult siduva kohustuse näol vähendada energiatarbimist nähakse käesolevas ettepanekus ette lõpptulemus, mida soovitakse saavutada, andes samas liikmesriikidele täieliku autonoomia valida kõige tulemuslikumad vahendid sellise kohustuse täitmiseks vastavalt oma riiklikele eripäradele ja riiklikes hädaolukorra lahendamise kavades juba ettenähtud meetmetele.

- **Vahendi valik**

Võttes arvesse energiakriisi mõõdet ning selle sotsiaalsete, majanduslike ja finantstagajärgede ulatust, peab komisjon asjakohaseks tegutseda üldise määruse alusel, mis on vahetult ja viivitamata kohaldatav. Selle tulemuseks oleks kiire, ühtne ja kogu liitu hõlmav koostöömehhanism.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Kuna ettepanek on poliitiliselt tundlik ja see tuli kiiresti ette valmistada, et nõukogu saaks selle õigeaegselt vastu võtta, ei olnud võimalik sidusrühmadega konsulteerida.

- **Põhiõigused**

Kahjulikku mõju põhiõigustele ei ole kindlaks tehtud. Käesoleva õigusakti kohased meetmed ei mõjuta nende tarbijate õigusi, kes on määruse (EL) 2017/1938 alusel liigitatud kui kaitstud tarbijad, sealhulgas kõigi kodutarbijate õigusi. Vahend võimaldab vähendada gaasipuudusega seotud riske, millel oleks muidu majandusele ja ühiskonnale suur mõju.

4. MÕJU EELARVELE

Selle ettepaneku jaoks ei ole vaja ELi eelarvest lisavahendeid.

5. MUU TEAVE

Ei ole asjakohane.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

gaasinõudluse vähendamise koordineeritud meetmete kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 122 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- 1) Venemaa Föderatsioon, kes on liidu peamine väline gaasitarnija, on alustanud energiatühenduse ühe osalisriigi, Ukraina vastu sõjalist agressiooni. Venemaa Ukraina-vastase sõjalise agressiooni eskaleerumine alates 2022. aasta veebruarist on toonud kaasa gaasitarnete märkimisväärse vähenemise, mis on märk sellest, et gaasi püütakse tahtlikult kasutada poliitilise relvana. Venemaalt Valgevene kaudu tuleva torujuhtmegaasi vood on peatunud ja tarded läbi Ukraina on pidevalt vähenenud. Venemaalt tuleva gaasi vood kokku on praegu alla 30 % aastate 2016–2021 keskmisest. See pakkumise vähenemine on viinud ajalooliselt kõrgete ja kõikumate energiahindadeni, mis hoogustavad inflatsiooni ja tekitavad Euroopas edasise majanduslanguse riski.
- 2) Seda olukorda arvesse võttes koostas liit 18. mail 2022 kava „REPowerEU“,⁵ mille eesmärk on võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2027. aastaks lõpetada liidu sõltuvus Venemaa fossiilkütustest. Selle saavutamiseks nähakse kavas „REPowerEU“ ette energiasäästu ja energiatõhususega seotud meetmed ning tehakse ettepanek kiirendada puhta energia kasutuselevõttu, et asendada fossiilkütused kodudes, tööstuses ja elektritootmises.
- 3) Liit on võtnud täiendavaid meetmeid, et parandada valmisolekut gaasitarnehäireteks. Vastu võeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/1032,⁶ et tagada maa-aluste gaasihoidlate täitmine eelseisvaks talveks.
- 4) Lisaks vaatas komisjon 2022. aasta veebruaris ja mais põhjalikult läbi kõik riiklikud hädaolukorra lahendamise kavad ning on jälginud hoolikalt varustuskindluse olukorda. Alates 2022. aasta veebruarist võetud meetmed on kavandatud nii, et 2027. aastaks

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kava „REPowerEU““ (COM(2022) 230 final).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2022. aasta määrus (EL) 2022/1032, millega muudetakse määruseid (EL) 2017/1938 ja (EÜ) nr 715/2009 seoses gaasi hoiustamisega (ELT L 173, 30.6.2022, lk 17).

oleks võimalik täielikult loobuda Venemaa gaasist ja et vähendada edasistest suurtest tarnehäiretest tulenevaid riske.

- 5) Hiljutine häirete süvenemine Venemaalt pärit gaasitarnetes osutab siiski märkimisväärsele riskile, et vene gaasi tarned võivad lähitulevikus järsult ja ühepoolselt täielikult peatuda. Seepärast peaks liit sellist riski ennetama ja valmistuma solidaarselt selleks, et Venemaa gaasitarned võivad igal hetkel täielikult katkeda. Vaja on võtta viivitamata meetmeid, et ennetada edasisi häireid ja tugevdada liidu vastupanuvõimet tulevaste šokkide suhtes. Koordineeritud tegevus liidu tasandil aitab vältida võimalikust gaasitarnete katkestusest tulenevat suurt kahju majandusele ja kodanikele.
- 6) Määrusega (EL) 2017/1938⁷ kehtestatud kehtivas gaasivarustuskindluse õigusraamistikus ei käsitleta piisavalt olukorda, kus häired olulise gaasitarניה tarnetes kestavad üle 30 päeva. Selliseid häireid käsitleva õigusraamistiku puudumise tõttu võib juhtuda, et liikmesriigid võtavad koordineerimata meetmeid, mis ohustavad varustuskindlust naaberliikmesriikides ning võivad tekitada lisakoormust liidu tööstusele ja tarbijatele.
- 7) Euroopa Parlament kutsus oma 7. aprilli 2022. aasta resolutsioonis (mis käsitleb Euroopa Ülemkogu 24.–25. märtsi 2022. aasta kohtumise järeldusi) üles esitama kava, et tagada jätkuvalt liidu energiavarustuskindlus lühiajalises perspektiivis. Euroopa Ülemkogu palus oma 31. mai ja 23. juuni 2022. aasta kohtumisel komisjonil esitada kiiremas korras ettepanekud, millega parandada valmisolekut võimalikeks suurteks tarnehäireteks, et tagada energiavarustus taskukohase hinnaga.
- 8) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 122 lõike 1 kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja liikmesriikide vahelises solidaarsuse vaimus kehtestada majanduslikule olukorrale vastavad meetmed, eriti kui tekib tõsiseid raskusi teatud toodetega varustamisel, eelkõige energeetika valdkonnas. Eespool kirjeldatud risk, et Venemaa gaasitarned peatuvad täielikult selle aasta lõpuks, kujutab endast sellist olukorda.
- 9) Otsese riski tõttu, et liitu suubuvad gaasitarned võivad katkeda, peaksid liikmesriigid võtma praegu meetmeid, et vähendada oma nõudlust enne talvehooaega. Selline nõudluse vabatahtlik vähendamine aitaks eelkõige täita gaasihoidlaid, nii et varud talve lõpus ei ammenduks ja oleks võimalik tulla toime võimalike külmaperioodidega 2023. aasta veebruaris ja märtsis, samuti hõlbustaks see hoidlate täitmist piisava varustuskindluse tagamiseks 2023.–2024. aasta talvel. Gaasinõudluse vähendamine aitab tagada ka piisavat pakkumist ja alandada hindu, millest saavad kasu liidu tarbijad. Seega saaksid nõudluse vähendamiseks liidu tasandil võetavatest meetmetest kasu kõik liikmesriigid, kuna väheneb risk ulatuslikuma mõju avaldumiseks nende majandusele.
- 10) Nõudluse soovitatava vähendamise mahu puhul tuleks arvesse võtta gaasinõudluse mahtu, mis võib Venemaa gaasitarnete täieliku katkemise korral katmata jääda. Vähendatav maht tuleks jaotada kõigi liikmesriikide vahel, võttes võrdlusaluseks nende keskmise tarbimise viimasel viiel aastal.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1938, mis käsitleb gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010.

- 11) Selleks et kiiresti lahendada probleeme, mis on seotud praeguse ja eeldatavasti tõsiselt süveneva gaasitarnete nappusega, ning vältida konkurentsimoonusi liikmesriikide vahel, tuleks komisjonile anda õigus kuulutada pärast määrusega (EL) 2017/1938 loodud asjakohaste riskirühmade ja gaasikoordineerimisrühmaga konsulteerimist ning liikmesriikide poolt selles kontekstis väljendatud seisukohti arvesse võttes välja liidu häireolukord juhul, kui vabatahtlikud nõudluse vähendamise meetmed osutuvad ebapiisavaks, et kõrvaldada tõsise tarnepuudujäägi riski. Kolmele või enamale liikmesriigi pädevale asutusele, kes on kuulutanud välja häireolukorra liikmesriigi tasandil, tuleks anda võimalus taotleda komisjonilt liidu häireolukorra väljakuulutamist.
- 12) Liidu häireolukord peaks olema liidupõhine kriisitase, mis peaks kaasa tooma nõudluse kohustusliku vähendamise. Sellel ei tohiks olla õigusmõju määruse (EL) 2017/1938 artikli 11 lõike 1 kohastele riiklikele kriisitasemetele. Vabatahtlikud meetmed ei pruugi iseenesest olla piisavad, et tagada varustuskindlus ja turu toimimine. Seetõttu tuleks kehtestada uus vahend, millega nähakse ette võimalus nõuda kõigilt liikmesriikidelt gaasinõudluse kohustuslikku vähendamist. See peaks hakkama toimima piisavalt aegsasti enne sügist. Kui liidu häireolukord välja kuulutatakse, peaksid kõik liikmesriigid olema kohustatud vähendama oma gaasitarbimist eelnevalt kindlaks määratud ajavahemiku jooksul. Nõudluse vajaliku vähendamise mahu puhul tuleks arvesse võtta gaasinõudluse mahtu, mis võib Venemaa gaasitarnete täieliku katkemise korral katmata jääda, ning arvestada täielikult nõudluse mahuga, mida on samal ajavahemikul vabatahtlikult juba vähendatud. Vähendatava mahu saab jaotada kõigi liikmesriikide vahel, võttes võrdlusaluseks nende keskmise tarbimise viimasel viiel aastal. Nõudluse kohustusliku vähendamise mahu ja kestuse puhul tuleks samuti arvesse võtta määruse (EL) 2017/1938 artikli 6d lõike 1 kohaselt teatatud hoidlate täituvuse taset, gaasitarneallikate, sealhulgas veeldatud maagaasi tarneallikate mitmekesisust ja kütuse asendatavusega seotud arengut liidus.
- 13) Pidades silmas siseturu olulisi moonutusi, mis võivad tekkida, kui liikmesriigid reageerivad koordineerimata viisil võimalikule või tegelikule edasisele Venemaa tarnete häirele, on äärmiselt oluline, et kõik liikmesriigid vähendaksid oma gaasinõudlust solidaarselt. Seetõttu peaksid kõik liikmesriigid saavutama samad vabatahtliku ja kohustusliku vähendamise eesmärgid. Kuigi mõnele liikmesriigile võivad Venemaa tarnete häired rohkem mõju avaldada, mõjutavad need negatiivselt kõiki liikmesriike ja nad kõik saavad aidata piirata selliste häirete majanduslikku kahju, kas tehes kättesaadavaks lisakoguses torujuhtmegaasi või veeldatud maagaasi, mida suure gaasipuudujäägiga liikmesriigid saavad kasutada, kas läbi positiivse mõju gaasihindadele, mida nõudluse vähenemine tõenäoliselt avaldab, või vältides turumoonutusi, mida tekitaksid koordineerimata ja vastukäivad nõudluse vähendamise meetmed. Seetõttu kajastab käesolev määrus energiasolidaarsuse põhimõtet, mida Euroopa Kohus on hiljuti kinnitanud kui ELi õiguse aluspõhimõtet⁸.
- 14) Teatavad liikmesriigid ei saa aga oma geograafilise asendi või füüsiliste tegurite, näiteks puuduvate või vähese võimsusega torujuhtmeühenduste tõttu teha teistele liikmesriikidele kättesaadavaks olulises koguses torujuhtmegaasi. Seepärast tuleks sellistele liikmesriikidele anda võimalus taotleda nõudluse kohustusliku vähendamise

⁸ Otsus kohtuasjas C-848/19 P (Saksamaa vs. Poola).

kohustusest osalist erandit. Komisjon peaks erandi kohaldamise tingimuste kontrollimisel võtma arvesse seda, kas asjaomane liikmesriik kasutab täielikult oma gaasi ühendustorusid ja maagaasi veeldusjaamu selleks, et solidaarsuse vaimus suunata gaasi võimalikult suure koguses teistesse liikmesriikidesse. Komisjon peaks jälgima ka gaasi kogutarbimist ning ühendustorude ja maagaasi veeldusjaamade kasutamist.

- 15) Liikmesriigid peaksid saama valida nõudluse kohustuslikuks vähendamiseks sobivad meetmed. Sobivate nõudluse vähendamise meetmete kindlaksmääramisel ja tarbijarühmade prioriseerimisel peaksid liikmesriigid kasutama meetmeid, mis on kindlaks määratud 20. juuli 2022. aasta teatises „Säästame gaasi turvalise talve nimel“. Liikmesriigid peaksid eelkõige kaaluma majanduslikult tõhusaid meetmeid, nagu enampakkumis- või hankesüsteemid, mille abil nad saavad stimuleerida tarbimise vähendamist majanduslikult tõhusal viisil. Riigi tasandil võetavad meetmed võivad hõlmata ka rahalisi stiimuleid või hüvitisi mõjutatud turuosalistele.
- 16) Kõik meetmed, mida liikmesriigid nõudluse kohustuslikuks vähendamiseks võtavad, peaksid olema vajalikud, selgelt määratletud, läbipaistvad, proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ja kontrollitavad ega tohiks põhjendamatult moonutada konkurentsi ja gaasi siseturu nõuetekohast toimimist ega ohustada teiste liikmesriikide või liidu gaasivarustuskindlust. Arvestades, et muud kui turupõhised meetmed, näiteks need, mis on loetletud määruse (EL) 2017/1938 VIII lisas, võivad gaasivarustuskindlust ja siseturgu eriti kahjustada, peaksid liikmesriigid tuginema turupõhiste mehhanismidele. Samuti tuleb arvestada kaitstud tarbijate huviga, et neile oleksid tagatud katkematud gaasitarne.
- 17) Selleks et tagada nõudluse vähendamise meetmete koordineeritud rakendamine, peaksid liikmesriigid seadma sisse korrapärase koostöö igas riskirühmas, mis on sätestatud määruse (EL) 2017/1938 I lisas. Liikmesriigid võivad kokku leppida asjaomase piirkonna jaoks kõige sobivimates koordineerimismeetmetes. Komisjonil ja gaasikoordineerimisrühmal peaks olema võimalik saada ülevaade liikmesriikide rakendatavatest riiklikest meetmetest ja jagada parimaid tavasid meetmete koordineerimiseks riskirühmades. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral koordineerima oma tegevust ka muudes organites, näiteks riikide energeetikaministeeriumide peadirektorite koosolekutel.
- 18) Selleks et riiklikud hädaolukorra lahendamise kavad kajastaksid käesolevas määruses sätestatud vabatahtlikku või kohustuslikku nõudluse vähendamist, peaks iga liikmesriigi pädev asutus võtma vajalikud meetmed, et ajakohastada riiklikku hädaolukorra lahendamise kava 31. septembriks 2022. Ajakohastatud riiklikus hädaolukorra lahendamise kavas tuleks näidata, kuidas on kasutatud 20. juuli 2022. aasta teatises „Säästame gaasi turvalise talve nimel“ esitatud meetmeid. Ajakohastamise lühikest tähtaega arvestades ei tuleks artikli 8 lõigete 6–11 kohaseid koordineerimismenetlusi kohaldada. Ent liikmesriigid peaksid hädaolukorra lahendamise kavade ajakohastamisel konsulteerima siiski teiste liikmesriikidega. Komisjon peaks kutsuma kokku gaasikoordineerimisrühma, riskirühmad või muud asjakohased organid, et arutada nõudluse vähendamise meetmetega seotud võimalikke küsimusi.
- 19) Liikmesriikide poolt nõudluse vabatahtliku ja kohustusliku vähendamise meetmete rakendamisel tehtud edusammude hindamiseks ning meetmete ühiskondliku,

majandusliku ja tööhõivele avalduva mõju mõõtmiseks on oluline teha korrapäraselt ja tõhusat seiret ning esitada aruandeid. Iga liikmesriigi pädev asutus või liikmesriigi määratud muu üksus peaks jälgima oma riigi territooriumil saavutatud nõudluse vähendamist ning andma tulemustest komisjonile korrapäraselt teada. Gaasikoordineerimisrühm peaks abistama komisjoni nõudluse vähendamise kohustuste täitmise jälgimisel.

- 20) Selleks et vältida märkimisväärset majanduslikku kahju liidule tervikuna, on äärmiselt oluline, et iga liikmesriik vähendaks häireolukorra etapis oma nõudlust. Nii saame tagada, et gaasist piisab kõigile, ka talvel. [Nõudluse vähendamine kogu liidus](#) on seega aluslepingus sätestatud solidaarsuse põhimõtte väljendus. Seetõttu on samuti põhjendatud, et komisjon teeb ranget järelevalvet selle üle, et liikmesriigid vähendaksid kohustuslikus korras nõudlust. Kui komisjon teeb kindlaks riski, et liikmesriik ei pruugi olla võimeline täitma artikli 5 kohast nõudluse kohustusliku vähendamise kohustust, peaks komisjonil olema õigus nõuda, et liikmesriik esitaks kava, milles kirjeldatakse strateegiat ja meetmeid, mis võimaldavad nõudluse kohustusliku vähendamise kohustust tulemuslikult täita. Liikmesriik peaks asjakohaselt arvesse võtma kõiki komisjoni poolt kava kohta esitatud märkusi ja soovitusi.
- Kuna solidaarsuse põhimõte annab igale liikmesriigile õiguse saada teatavatel tingimustel naaberliikmesriikidelt tuge, peaksid liikmesriigid, kes võivad sellist tuge paluda, oma riigisisest gaasinõudlust samuti solidaarselt vähendada. Seepärast peaks liikmesriik, kes taotleb määruse (EL) 2017/1938 artikli 13 kohaselt solidaarsusmeetme kohaldamist, olema rakendanud kõik asjakohased gaasinõudluse vähendamise meetmed. Komisjonil peaks olema õigus nõuda, et solidaarsusmeetme kohaldamist taotlev liikmesriik esitaks kava, mis sisaldab meetmeid gaasinõudluse võimalikuks edasiseks vähendamiseks. Kõiki märkusi, mida komisjon võib kõnealuse kava kohta esitada, tuleks asjakohaselt arvesse võtta.
- 21) Komisjon peaks teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu korrapäraselt käesoleva määruse rakendamisest.
- 22) Võttes arvesse Venemaa Ukraina-vastasest sõjalisest agressioonist tulenevat vahetut ohtu gaasivarustuskindlusele, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist.
- 23) Kättesaadava teabe põhjal on tõenäoline, et risk suurteks häireteks liitu suubuvates gaasitarvetes püsib vähemalt kahel järgmisel talvehooajal. Seepärast peaks käesolev määrus kehtima kaks aastat pärast selle jõustumist. Käesoleva määruse esimese kohaldamisaasta lõpus peaks komisjon andma määruse toimimisest nõukogule aru ja tegema vajaduse korral ettepaneku selle kehtivuse pikendamiseks.
- 24) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, et käsitleda gaasivarustusega seotud tõsiseid raskusi, eesmärgiga tagada solidaarselt ELi gaasivarustuskindlus. Määruse sätted hõlmavad riiklike gaasinõudluse vähendamise meetmete paremat koordineerimist, seiret ja nendega seotud aruandlust ning komisjoni võimalust kuulutada konkreetse kriisitasemena välja liidu häireolukord, millega kaasneb kogu liidus nõudluse kohustusliku vähendamise kohustus.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „pädev asutus“ – liikmesriigi määratud riiklik valitsusasutus või riiklik reguleeriv asutus, kes tagab määrusega (EL) 2017/1938 ette nähtud meetmete rakendamise;
- 2) „liidu häireolukord“ – liidupõhine kriisitase, mis tingib nõudluse kohustusliku vähendamise ja mis ei ole seotud ühegi määruse (EL) 2017/1938 artikli 11 lõike 1 kohase kriisitasemega.

Artikkel 3

Nõudluse vabatahtlik vähendamine

Liikmesriigid teevad kõik mis võimalik selleks, et vähendada oma gaasitarbimist ajavahemikul 1. augustist 2022 kuni 31. märtsini 2023 vähemalt 15 % võrreldes oma keskmise tarbimisega 1. augusti ja 31. märtsi vahel käesoleva määruse jõustumisele eelneval viiel aastal (edaspidi „nõudluse vabatahtlik vähendamine“). Artikleid 6, 7 ja 8 kohaldatakse nende vabatahtliku vähendamise meetmete suhtes.

Artikkel 4

Liidu häireolukorra väljakuulutamise komisjoni poolt

1. Komisjon võib kuulutada välja liidu häireolukorra ainult juhul, kui esineb märkimisväärne gaasitarbimise suure puudujäägi risk või erakordselt suur nõudlus gaasi järele, mille korral artikli 3 kohased meetmed, millest on teatatud kooskõlas artikliga 8, ei ole piisavad ja mille tagajärjel liidu gaasitarbimise olukord halveneb märkimisväärselt, kuid turg suudab selle häirega siiski toime tulla ilma, et oleks vaja kasutada muid kui turupõhiseid meetmeid.
2. Komisjon võib pärast määruse (EL) 2017/1938 I lisas sätestatud asjakohaste riskirühmade ja gaasikoordineerimisrühmaga konsulteerimist ning liikmesriikide poolt selles kontekstis väljendatud seisukohti arvesse võttes kuulutada välja liidu

häireolukorra kas omal algatusel või vähemalt kolme sellise pädeva asutuse taotlusel, kes on kuulutanud välja häireolukorra liikmesriigi tasandil vastavalt määruse (EL) 2017/1938 artikli 11 lõikele 1.

3. Kui komisjon leiab hindamise järel, et liidu häireolukorra alus ei ole enam liidu häireolukorra väljakuulutamiseks piisav, kuulutab ta pärast määruse (EL) 2017/1938 I lisas sätestatud asjakohaste riskirühmade ja gaasikoordineerimisrühmaga konsulteerimist ning liikmesriikide poolt selles kontekstis väljendatud seisukohti arvesse võttes liidu häireolukorra ja artikli 5 kohased kohustused lõppenuks.

Artikkel 5

Nõudluse kohustuslik vähendamine liidu häireolukorras

1. Kui komisjon kuulutab välja liidu häireolukorra, vähendab iga liikmesriik oma maagaasitarbimist kooskõlas lõikes 2 esitatud metoodikaga (edaspidi „nõudluse kohustuslik vähendamine“).
2. Nõudluse kohustusliku vähendamise eesmärgil vähendatakse nii kauaks, kuni liidu häireolukord kestab, maagaasi kogutarbimist igas liikmesriigis iga aasta 1. augustist kuni järgmise aasta 31. märtsini (edaspidi „rakendusperiood“) vähemalt 15 % võrreldes asjaomase liikmesriigi keskmise tarbimisega 1. augusti ja 31. märtsi vahel (edaspidi „võrdlusperiood“) käesoleva määruse jõustumise kuupäevale eelneval viiel järjestikusel aastal. Nõudluse kohustuslikus vähendamises võetakse arvesse igasugust nõudluse vabatahtlikku vähendamist, mille liikmesriigid on saavutanud rakendusperioodil enne häireolukorra väljakuulutamist.
3. Liikmesriigid võivad taotleda nõudluse kohustusliku vähendamise piiramist maksimaalselt 5 % võrra, kui nad suudavad tõendada, et nad ei saa oluliselt suurendada otseseid või kaudseid gaasitarneid teistele liikmesriikidele, kuna neil ei ole teiste liikmesriikidega ühendusi või need ühendused on piiratud.
4. Liikmesriigid, kes taotleavad lõike 3 kohaselt nõudluse kohustuslikust vähendamisest erandit, esitavad tõendid selle kohta, et nende ühendustorude võimsust või nende riigisisest veeldatud maagaasi taristut kasutatakse võimalikult suures ulatuses gaasi suunamiseks teistele liikmesriikidele.
5. Enne kui komisjon teeb nõudluse kohustusliku vähendamise piiramiseks esitatud taotluse kohta otsuse, konsulteerib ta gaasikoordineerimisrühma, riskirühmade ja vajaduse korral muude asjakohaste organitega.
6. Komisjon teeb taotluse kohta otsuse hiljemalt kahe kuu jooksul pärast seda, kui ta on saanud liikmesriigilt kogu asjakohase teabe.
7. Artikleid 6, 7 ja 8 kohaldatakse nõudluse kohustusliku vähendamise meetmete suhtes.

Artikkel 6

Nõudluse vähendamise saavutamiseks võetavad meetmed

1. Liikmesriigid võivad valida nõudluse vähendamiseks sobivad meetmed. Meetmed peavad olema selgelt määratletud, läbipaistvad, proportsionaalsed, mittediskrimineerivad ja kontrollitavad. Meetmete valimisel võtavad liikmesriigid arvesse määruses (EL) 2017/1938 sätestatud põhimõtteid. Meetmed
 - a) ei tohi põhjendamatult moonutada konkurentsi ega gaasi siseturu nõuetekohast toimimist ega ohustada teiste liikmesriikide või liidu gaasivarustuskindlust;
 - b) peavad olema turupõhised;
 - c) peavad tagama katkematu gaasivarustuse kaitstud tarbijatele või muudele tarbijarühmadele vastavalt määruse (EL) 2017/1938 artikli 2 punktile 5 ja artiklile 7.
2. Nõudluse vähendamise meetmete võtmisel eelistavad liikmesriigid meetmeid, mis mõjutavad mittekaitstud tarbijaid, lähtudes objektiivsetest ja läbipaistvatest kriteeriumidest, milles võetakse arvesse kõnealuste tarbijate majanduslikku tähtsust ning muu hulgas järgmisi elemente:
 - a) tarnehäire mõju ühiskondlikult tähtsatele tarneahelatele;
 - b) võimalik negatiivne mõju teistes liikmesriikides, eelkõige ühiskondlikult tähtsate järgtööstussektorite tarneahelatele;
 - c) võimalik pikaajaline kahju tööstuskäitistele;
 - d) võimalused tarbimise vähendamiseks ja toodete asendamiseks liidus.
3. Nõudluse vähendamise meetmete üle otsustamisel kaaluvad liikmesriigid meetmeid, mille abil vähendada elektrisektoris tarbitavat gaasi, meetmeid, millega innustada tööstuses üleminekut muudele kütuseliikidele, riiklike teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, sihitud kohustusi kütte ja jahutuse vähendamiseks ning turupõhiseid meetmeid, millega edendada üleminekut muudele kütuseliikidele ja vähendada tarbimist tööstuses.

Artikkel 7

Nõudluse vähendamise meetmete koordineerimine

1. Selleks et tagada nõudluse vabatahtlikuks ja kohustuslikuks vähendamiseks artiklite 3 ja 5 kohaselt võetavate meetmete asjakohane koordineerimine, teevad liikmesriigid igas asjaomases riskirühmas omavahel koostööd.
2. Iga liikmesriigi pädev asutus ajakohastab hiljemalt [31. septembriks 2022] määruse (EL) 2017/1938 artikli 8 kohaselt välja töötatud riiklikku hädaolukorra lahendamise kava, et näidata, kuidas nõudlust vabatahtlikult vähendatakse. Iga liikmesriik ajakohastab asjakohaselt oma riiklikku hädaolukorra lahendamise kava ka juhul, kui artikli 4 kohaselt kuulutatakse välja liidu häireolukord. Määruse (EL) 2017/1938 artikli 8 lõikeid 6–10 ei kohaldata käesoleva lõike kohase riiklike hädaolukorra lahendamise kavade ajakohastamise suhtes.

3. Liikmesriigid konsulteerivad enne muudetud hädaolukorra lahendamise kavade vastuvõtmist komisjoni ja asjaomaste riskirühmadega. Komisjon võib riiklike nõudluse vähendamise meetmetega seotud küsimuste arutamiseks kutsuda kokku gaasikoordineerimisrühma ja riskirühmade koosolekuid, võttes arvesse liikmesriikide poolt selles kontekstis väljendatud seisukohti.

Artikkel 8

Seire ja kohustuse täitmise tagamine

1. Iga liikmesriigi pädev asutus jälgib nõudluse vähendamise meetmete rakendamist oma riigi territooriumil. Liikmesriigid esitavad võetud vähendamismetmete ja saavutatud vähendamise kohta komisjonile iga kahe kuu järel ja hiljemalt järgmise kuu 15. kuupäevaks aruande. Gaasikoordineerimisrühm ja riskirühmad abistavad komisjoni nõudluse vabatahtliku ja kohustusliku vähendamise seires.
2. Kui komisjon teeb talle nõudluse vähendamise kohta esitatud andmete põhjal kindlaks riski, et liikmesriik ei ole võimeline täitma artikli 5 kohast nõudluse kohustusliku vähendamise kohustust, nõuab komisjon, et liikmesriik esitaks kava, milles kirjeldatakse strateegiat ja meetmeid, mis võimaldavad nõudluse vähendamise kohustust tulemuslikult täita. Samuti nõuab komisjon, et määruse (EL) 2017/1938 artikli 13 kohaselt solidaarsusmeetme kohaldamist taotlev liikmesriik esitaks kava, milles kirjeldatakse gaasinõudluse võimaliku edasise vähendamise strateegiat ja meetmeid kooskõlas määruse (EL) 2017/1938 artikli 13 lõike 3 punktiga b. Mõlemal juhul esitab komisjon esitatud kava kohta arvamuse koos märkuste ja soovitusetega, mida liikmesriik võtab asjakohaselt arvesse, ja teavitab oma arvamusest nõukogu.
3. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu korrapäraselt käesoleva määruse rakendamisest.

Artikkel 9

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse kaks aastat alates selle jõustumisest.

Komisjon vaatab käesoleva määruse läbi hiljemalt 1. augustiks 2023, võttes arvesse gaasitarnete üldist olukorda liidus, ja esitab nõukogule selle läbivaatamise peamisi järeldusi sisaldava aruande. Komisjon võib kõnealuse aruande põhjal teha ettepaneku käesoleva määruse kehtivusaja pikendamiseks või lühendamiseks.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*